

for en civil Sag. — § 23, som angaaer Reciprocity med andre Lande, finder jeg i høj Grad ønskelig, og haaber, at Regjeringen snarest vil gjøre Skridt til, at den finder Anvendelse og nærmest med Hensyn til Norge og Sverrig. Jeg for mit Vedkommende skulde være meget tilbøjelig til at gaae et Skridt videre, nemlig at sige, at Enhver, der oversætter fra Svensk, begaer Eftertryk, saasnart det ogsaa blev fastsat, at det var at betragte som Eftertryk, naar Noget oversatte fra Dansk til Svensk; men jeg vil dog ikke forbeholde mig at stille et Forslag derom, da jeg troer, at Folk i Almindelighed endnu ikke ere saa vidt i denne Retning som jeg.

Clausen: Det er en naturlig Følge af de indskrænkede Bilskaar, under hvilke vor litteraire Virksomhed er stillet, at Trangen til en Beskyttelse af den litteraire Eiendomsret er opstaaet senere hos os end andre Steder; og selv for Tiden, dersom man skulde paavise en egentlig Trang til en saadan Beskyttelse, turde det vel være, at den snarere kunde gjælde med Hensyn til dramatiske Værker og deres Opførelse end med Hensyn til egentlig boglige Frembringelser. Imidlertid ere dog Forholdene for vor Literatur gunstigere, end de før have været, og ville blive det endnu mere efterhaanden, som det kommer dertil, at det, som skrives i et af de 3 nordiske Riger, betragtes som skrevet ogsaa for de 2 andre. Dertil vilde det allerede upaatvivlelig være kommen, dersom der havde været en mere levende Forbindelse og Samvirken i Boghandelen mellem de 3 Riger. Efterhaanden, som vi nærme os hertil, vil ogsaa Fristelsen blive større til at berige sig ved Eftertryk, og jeg troer derfor, at man ikke kan andet end med Tak modtage dette Lovudkast, som er beregnet paa at skulle yde den litteraire Eiendomsret Sikkerhed. Danske- ligheden ved et saadant Lovarbejde bestaaer naturligtviis i at finde den rette Begrænsning; thi ved forvidtgaaende Bestemmelser udsætter man sig let for, af Omhu for Forfatteren, at gaae det læsende Publikum for nær. Det kan af saadanne for vidt gaaende Bestemmelser blive en Følge, at vigtige og nyttige Skrifter kunne, om ikke forsvinde af Boghandelen for

en Tid, dog kun være at erholde i slet udførte og slet udstyrede Udgaver. I denne Henseende kan jeg ikke negte, at det forekommer mig, at den Bestemmelse, som indeholdes i § 2, gaaer for vidt, naar den udelukkende Ret til Udgivelse ikke er indskrænket til Forfatterens Ægtefælle og Livsarvinger eller til den, til hvem han ved Contract eller Testament har overdraget den, men ogsaa til „andre Arvinger.“ Saadanne skjøner jeg ikke at have naturlig Adkomst til en saadan Ret, og heller ikke kunne de antages at have den Interesse for den afdøde Forfatter, som maa forudsættes hos hans Ægtefælle og Livsarvinger. Jeg troer derfor, at det vilde være i Literaturens Interesse, om den sidste Passus i § 2 udgik. — At et dansk Skrift udsælges ved en Oversættelse paa Svensk, kan vistnok ikke ved Lov forebygges; det vilde forbyde sig af sig selv, dersom man var kommen til den Erkjendelse, som den foregaaende ærede Taler har paapeget, at det Svenske og Danske staae til hinanden som 2 forskellige Mundarter af det samme Sprog; men dertil er man, som vitterligt er, endnu ikke kommen. Men dersom et Skrift skulde anmeldes sig som Oversættelse fra Dansk paa Norsk? Det mener jeg er slet ikke utænkeligt. I det norske Skriftsprog kommer der efterhaanden adskillige Udtryk ind fra det norske Folkesprog, som ere særegne for Norge — og dersom en norsk Forfatter vilde lægge an paa at give et dansk Skrift et vist fremmed Udseende, vilde det være let at bringe endnu flere af slige fremmedklingende Udtryk ind. Jeg veed ikke, om den Bestemmelse, som findes i § 19 om de „i Udlandet trykte Skrifter af danske Forfattere,“ skulde være tilstrækkelig til at forebygge en saadan Forurettelse; jeg troer, at der kunde være Grund til at tilføje en Bestemmelse, hvorved en saa aabenbar Klusion af Loven kunde forebygges.

Dahl: Jeg skal blot tillade mig et Par Ordringer. Naar en æret Landsdingsmand (Schmann) har meent, at det var en Mangel ved den i § 2 indeholdte Bestemmelse angaaende den Ret, som ved denne § er meent at skulle tilkomme Livsarvingerne og Enken samt andre Arvinger i et vist Maaal, at det ikke var